

باسمه تعالی

طرح قانونی

طرح قلمرو استقلال شرکت های تجاری و حدود مسئولیت مدیران آنها

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۱ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

برخی از اشخاص سودجو با استفاده از قالب «شرکت تجاری» در جامعه فعالیت اقتصادی و اجتماعی مینمایند. «اصل استقلال شریک از شرکت» از اصول مسلم در تجارت است ولی در مورد قلمرو این اصل و میزان مسئولیت مدیران اختلاف نظر است. برخی از اشخاص تصور می کنند تأسیس قالب شرکت آنها را مصون از مسئولیت می کند. در جامعه امروزی مکرر رفتارهای نقض قانون با صورت «شرکت» و سیرت «شخص» می توان دید. در حقوق مدنی در قالب قاعده «العقود تابعه للقصود» باطن گرایی و کشف واقع همواره وجود دارد و منابع حقوقی و فقهی متعدد در این خصوص وجود دارد اما در حقوق تجارت، ابهام وجود دارد و قضات در محاکم تجاری نیاز به شفافیت قانونی احساس می کنند. این قانون در راستای کمک بیشتر به واقع گرایی و باطن گرایی است. در حقوق غرب این موضوع به خوبی جایگاه خود را پیدا کرده است ولی در حقوق ایران علی رغم اسلامی بودن، ابهام های قانونی همچنان وجود دارد. مقررات پراکنده هم مناسب این بحث نیز در ذیل شرکت های معین آمده است. این قانون ناظر به همه شرکت های تجاری است.

محمد رضا صباغیان بافقی

عنوان طرح: طرح قلمرو استقلال شرکت های تجاری و حدود مسئولیت مدیران آنها

اصلاح ماده ۵۸۳ قانون تجارت

ماده ۱- کلیه شرکت های تجاری دارای شخصیت حقوقی مستقل از سهامداران و شرکا هستند و دیون و دارایی های مستقل از سهامداران دارند و مادام که شرکت ورشکسته یا منحل نشده است، مطالبه دیون و الزام به ایفاء تعهدات به طرفیت خود شرکت به عمل می آید.

ماده ۲- در کلیه شرکت های تجاری، شرکاء و سهامداران شرکت ها و مدیران آنها در برابر دیون و تعهدات شرکت مسئولیتی ندارند مگر آنکه به موجب قرارداد یا قانون مسئول شناخته شوند.

ماده ۳- در صورتی که هر شرکتی ورشکسته یا منحل شود و دارایی آن برای تادیه دیونش کافی نباشد مدیر یا مدیرانی که ناکافی بودن دارایی شرکت به نحوی از انحاء معلول تقلب تقصیر یا سوء مدیریت ایشان است منفرداً یا متضامناً با شرکت یا سایر مدیران مسئول تادیه آن قسمت از دیون و تعهدات شرکت هستند که به واسطه اقدامات و تصمیمات آنها بلا اجرا مانده است.

ماده ۴- در صورتی که سهامدار یا شرکت مادر یا هر شخص دیگری به عنوان مدیر عملی یا مدیر سایه یا هر عنوان دیگر اداره یا کنترل شرکت را بر عهده داشته باشند و شرکت ورشکسته یا منحل شود و دارایی شرکت برای ادای دیون آن کافی نباشد مدیر یا مدیران مذکور ناکافی بودن دارایی شرکت معلول تقلب تقصیر یا سوء مدیریت ایشان است منفرداً یا متضامناً با شرکت یا سایر مدیران مسئول تادیه آن قسمت از دیون و تعهدات شرکت هستند که به واسطه اقدامات و تعهدات آن بلا وصول یا بلا اجرا مانده است.

ماده ۵- چنانچه سهام دار شرکت مادر یا هریک از مدیران اعم از رسمی عملی و سایه از شرکت صرفاً به عنوان ابزاری در راستای منافع یا اهداف استفاده کنند یا ظاهر شرکت را پوششی برای فعالیت های شخصی خود قرار داده و خود پشت نقاب شرکت مخفی شده باشند یا شرکت صرفاً به عنوان نماینده سهامدار خود عمل کند به گونه ای که اعمال شرکت اصالتاً برای خودش نباشد و یا شرکت صوری و کاغذی تشکیل دهند شخصاً مسئول دیون و تعهدات شرکت خواهند بود و برقراری این مسئولیت منوط به انحلال و تصفیه و احراز کافی نبودن اموال شرکت نیست.

ماده ۶- دو یا چند شرکت خود را به عنوان مجموعه واحد یا کنسرسیوم معرفی می کنند یا به عنوان مجموعه واحد عمل می کنند تمام شرکت های عضو گروه متضامناً مسئول اجرای تعهدات و دیون مجموعه هستند خواه منشأ اتحاد آن ها قانون یا قرارداد باشد.

ماده ۷- در تمامی موارد مذکور در مواد قبل دادگاه در مقام تعیین میزان مسئولیت مدیران و سهامداران بین حقوق طلبکاران شرکت و میزان مسئولیت مدیران و سهامداران آن براساس موازین عدل و انصاف تعادل برقرار خواهد کرد.

ماده ۸- در حین تاسیس شرکت سهامداران واقعی، آوردگان به شرکت هستند. چنانچه مشخص شود که در حین ثبت شرکت موسسین فقط آورده جزئی داشته اند و آورده موثر خارج از موسسین موجب تشکیل و تاسیس و تثبیت شرکت شده است، ملاک محاسبه آورده واقعی است. امتیاز موسسین فقط در قالب سهم موسسین قابل تحقق است نه به صورت های دیگر مثل فروش سهام به مردم و تزریق آورده برای تاسیس شرکت و یا فروش سهام به بهای مضاعف از مبلغ اسمی قبل از راه اندازی شرکت.

ماده ۹- قاضی می تواند در صورت حيله در ثبت شرکت های تصنعی، تقلب نسبت به قانون در ضوابط شرکت نسبت به تعقیب اشخاص حقیقی موثر در تعهدات شرکت تصنعی مذکور اقدام نماید.

ماده ۱۰- در صورت عدم رعایت تشریفات آمره قانون کار برای استخدام کارگر، از قبیل: شفاهی استخدام کردن- قراردادهای سفید و و صدور محکومیت به نفع کارگر و عدم شناسایی شخص حقوقی (طرف قرارداد) شخص حقیقی امضاء کننده قرارداد مسئول انجام تعهد است.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح

قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح قلمرو استقلال شرکت های

تجاری و حدود مسئولیت مدیران آنها تقدیم می شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- سابقه تقدیم

نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص سوابق تقدیم طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط تدوین ایراد اساسی دارد		
۱ عنوان :	☐ فاقد ایراد است	☒ عنوان مبهم و نامشخص می باشد
۲ مقدمه توجیهی :	☐ فاقد ایراد است	☒ مقدمه مبهم می باشد
۳ متن :	☐ فاقد ایراد است	☒ متن مبهم و نامشخص می باشد

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین

- در ابتدای متن، عبارت «اصلاح ماده ۵۸۳ قانون تجارت» آمده است ولی هیچ توضیحی درخصوص تعیین تکلیف این ماده نیامده است. هدف طراح مبهم است، اگر هدف اصلاح ماده ۵۸۳ قانون تجارت است باید در ابتدای متن آورده شود مثلاً: «۱۰ تبصره به ماده ۵۸۳ قانون تجارت به شرح زیر الحاق میشود:» و عناوین مواد هم به تبصره تغییر کند. یا مثلاً «ماده ۵۸۳ قانون تجارت به شرح زیر اصلاح میشود:» و شماره مواد آن اصلاح شود. در ضمن عنوان طرح نیز متناسب با آن اصلاح شود مثلاً «طرح اصلاح ماده ۵۸۳ قانون تجارت» - اما اگر هدف طراح ارائه یک طرح بدون اصلاح ماده ۵۸۳ قانون تجارت است، باید عبارت «اصلاح ماده ۵۸۳ قانون تجارت» از ابتدای متن حذف شود. - در هر صورت تکلیف ماده ۵۸۳ قانون تجارت مشخص نشده و این ابهام به اصل طرح صدمه میزند. - مقدمه طرح تقدیمی ناقص و فاقد دلایل توجیهی متناسب با مواد پیشنهادی است و ضرورت قانونگذاری در آن تبیین نشده است. - در دوره یازدهم طرحی با این عنوان به شماره ثبت ۴۸۵ اعلام وصول شده است.

۳- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ :

نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

در اجرای بند (۱) :

نظر اداره کل مربوطه در خصوص قوانین مرتبط و متعارض طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

در اجرای بند (۳) :

نظر اداره کل مربوطه در خصوص لزوم قانونگذاری بر اساس طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمہ نظر ادارہ کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر ادارہ کل به انضمام سوابق قانونی

الف- نظر ادارہ کل

--

ب- سوابق قانونی